

SZABÓ PALÓCZ ORSOLYA

A magyarországi rendszerváltás a vajdasági magyar sajtóban

A magyarországi rendszerváltás és Jugoszlávia felbomlásának előszele közel egyidejűleg jelent meg a vajdasági magyar sajtótermékekben, előbbit kispadra ültetve utóbbival szemben feldolgozottság terén. A vajdasági magyarságot (és így a sajtót is) elsősorban az 1988 nyarán eszkalálódó tüntetéssorozatok tartották lázban, amelyek október 6-án csúcsoznak ki az úgynevezett joghurtforradalomban (amelynek követelése a vajdasági autonómia radikális megkurtítása, valamint a tartományi vezetők leváltása volt). Mindezek tükrében nem csoda, ha a vajdasági magyarság számára a magyarországi rendszerváltás kibontakozásának jelentősége háttérbe szorult a jugoszláviai eseményekéhez képest.

Mindazonáltal előbbinek a vajdasági sajtóban történő feldolgozása érdekfeszítő körképet ad a két állam közti eltérő percepciókról a rendszerváltás tekintetében. Tekintettel arra, hogy 1988 november 26-án elfogadták az új szerb alkotmányt, amely jócskán megkurtította a tartomány jogköreit, és amelyet 1989 március 10-én szentesített az újvidéki parlament is, a vajdasági magyar sajtó ezekre az eseményekre fókuszált, miközben aggódva figyelte a nagyszerb törekvések egyre intenzívebb kibontakozását, illetve az ezekkel szembeszálló jugoszláviai eseményeket. Az egyre puskaporosabbnak tűnő szerbiai retorika mellett a magyar rendszerváltozás békés, tárgyalásos formája nyugalmat sugallt, de éppen emiatt kevésbé tartott érdeklődésre számot. Szerbiában (és a JSzSzK-ban) 1989-ben folytak egyeztetések a többpártrendszer bevezetéséről, a vajdasági magyarok pedig megalakították a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségét (VMDK), amely – ahogyan a neve is sugallja – nem pártként, hanem érdekvédő közösségként jött létre, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy induljon az első többpárti választásokon, amelyeket Szerbiában 1990 decemberében tartottak. A zavaros belpolitikai helyzet mellett a vajdasági közvélemény számára – némi költői túlzással – a magyar rendszerváltás csak amolyan képzeletbeli lábjegyzetben tűnt fel, s noha üdvözltek azt, inkább érdekességként jelent meg, mintsem komoly súllyal bíró politikai hírként.